

احداث آبگذر دریاچه ارومیه بدون اتلاف وقت انجام می‌شود

خشک شدن دریاچه ارومیه و ایجاد بحران زیست محیطی و اجتماعی ناشی از آن، بررسی علت های این خشکی را در دستور کار مدیران و حتی جمع های مردمی قرار داد که نقطه مشترک این بررسی ها، علاوه بر کاهش بارش، ایجاد خاکریز در میانه این دریاچه بود؛ امری که امروز زیر تیغ تدبیر دولت قرار گرفته تا راه حلی برای آن یافت شود.

مردم تبریز و ارومیه فروردین ۱۳۹۰ نسبت به خشکی دریاچه و بی توجهی برخی مسوولان به این فاجعه زیست محیطی اعتراض کردند در حالی که ارزیابی ها نشان می داد کاهش سطح تراز از سال ۱۳۷۴ تا ۱۳۹۳ فقط به علت کاهش بارش ها نبوده و از عوامل انسانی در این زمینه همچون ساخت خاکریز روی دریاچه و استفاده بی رویه از منابع آب حوزه آبریز نیز نمی توان به راحتی گذشت.

پس از افتتاح فاز نخست پل میانگذر دریاچه ارومیه در سال ۱۳۸۷ و نمایان شدن بیش از پیش خشک شدن نگیل آبی آذربایجان در سال های پس از آن، مباحثی در رابطه با نقش پل میانگذر دریاچه در خشک شدن آن مطرح شد که کارشناسان در این رابطه نظریه های متفاوتی داشتند. عده ای از کارشناسان خاکریز دریاچه ارومیه را موثر در خشک شدن آن می دانستند ولی عده ای به آن توجه نداشتند عزم جدی دولت تدبیر و امید در احیای دریاچه ارومیه سبب شد که طی چندین سال گذشته موضوع نقش میانگذر و خاکریز در خشک شدن دریاچه ارومیه مورد بررسی علمی و گسترده قرار گیرد.

خاکریز دریاچه ارومیه یک بحران زیست محیطی است

رئیس دفتر استان های ستاد احیای دریاچه ارومیه در گفت و گو با ایرنا گفت: خاکریز ایجاد شده در دریاچه ارومیه برای عبور و مرور خودروها هم اکنون به یک بحران زیست محیطی در احیای این دریاچه تبدیل شده است.

فرهاد سرخوش با بیان اینکه خاکریز دریاچه ارومیه مانع از چرخش آب از جنب دریاچه به سمت شمال آن می شود، اظهار داشت: این خاکریز مانعی برای سیستم چرخشی اکوسیستمی محسوب می شود.

وی با اشاره به اینکه خاکریز دریاچه ارومیه باعث می شود تا درصد نمک و رسوب دریاچه ارومیه در شمال و جنوب هم گن نباشد، افزود: رفع این مشکل در اولویت وزارت راه قرار گرفته و به زودی عملیاتی می شود.

رئیس دفتر استان های ستاد احیای دریاچه ارومیه با اعلام اینکه آزمایشات لازم حفاری و غیره برای آغاز احیای سیستم چرخشی اکوسیستمی در دریاچه ارومیه آغاز شده است، افزود: آبگذری در سه کیلومتری ایست و بازرسی دریاچه ارومیه ایجاد می شود.

سهم ۵۰ درصدی ستاد احیای در اختصاص اعتبار احداث آبگذر دریاچه

وی عنوان کرد: ۵۰ درصد از اعتبارات احداث این آبگذر را ستاد احیای دریاچه ارومیه متقبل شده تا این طرح سریعاً توسط وزارت راه آغاز و به اتمام برسد. سرخوش با اعلام اینکه هنوز میزان اعتبار لازم برای ایجاد آبگذر دریاچه ارومیه به ستاد احیای اعلام نشده است، گفت: در همین راستا و برای آغاز هرچه سریعتر این طرح، ستاد احیای در مرحله نخست ۵۰۰ میلیارد ریال اعتبار به احداث آبگذر دریاچه ارومیه اختصاص می دهد. وی ادامه داد: به دلیل توجه دولت تدبیر و امید، هیچ کمبودی در اختصاص اعتبار برای اتمام این طرح وجود ندارد.

خاکریز دریاچه ارومیه نقشی در تراز دریاچه ندارد

مدیر پروژه مهندسی مشاور طرح نواندیش در گفت و گو با ایرنا با بیان اینکه نقش پل میانگذر و خاکریز دریاچه ارومیه در اختلال چرخش آب از جنوب به شمال دریاچه ارومیه برای اولین بار در سال ۱۳۸۱ به صورت رسمی مطرح شد، گفت: در آن زمان مطالعاتی نیز انجام شد ولی به دلیل اینکه این عدم تعادل در چرخش آب نقشی در تغییر تراز دریاچه ارومیه نداشت و صرفاً در میزان شوری اثر گذار بود، مورد توجه قرار نگرفت.

احسان مختاری با اشاره به اینکه ۸۰ درصد آب دریاچه ارومیه از قسمت جنوبی آن تامین می شود، اظهار داشت: عدم چرخش آب از جنوب به شمال این دریاچه قطعاً یک مورد زیست محیطی است ولی ربطی به تراز آن ندارد. وی در رابطه با گزارش دانشگاه تبریز از این مشکل دریاچه ارومیه در سال ۱۳۹۵، بیان کرد: دانشگاه تبریز چهار سال پیش طی یک مطالعه تحقیقاتی به مختل شدن میزان شوری آب در شمال و جنوب دریاچه ارومیه اشاره کرده بود.

مدیر پروژه مهندسی مشاور طرح نواندیش با بیان اینکه در سال ۱۳۹۶ نیز انجمن هیدرولیک ایران طی بیانیه ای برای تنظیم گردش آب و میزان شوری دریاچه ارومیه چندین سناریو تعریف کرد، گفت: ایجاد یک پل یک کیلومتری یا ۲ دریاچه ۵۰۰ متری برای گردش آب از جنوب به شمال دریاچه ارومیه از جمله مهمترین این سناریوها بود.

مختاری حساسیت های زیست محیطی را دلیلی عنوان کرد که ستاد احیای دریاچه ارومیه و وزارت راه و شهرسازی را برآن داشت تا نسبت به تعادل در چرخش آب دریاچه ارومیه وارد عمل شوند.

احداث آبگذر دریاچه ارومیه بدون اتلاف وقت انجام می شود

وی با اعلام اینکه هم اینک مطالعات هیدرولوژی و زیست محیطی این طرح در حال اجراست، گفت: برای جلوگیری از اتلاف وقت در اجرای این طرح، همزمان مطالعات ژئوتکنیک پیشیناز این طرح نیز در حال انجام است.

مدیر پروژه مهندسی مشاور طرح نواندیش افزود: تا به لحظه مطالعات بر روی ۲ آبگذر با فاصله پنج و ۲.۵ کیلومتری از میانگذر دریاچه ارومیه در حال انجام است که طراحی آن نیز به زودی آغاز می شود.

در گذشته به علت هزینه بالاتر احداث پل هوایی، نحوه ساخت پل در بیشتر مسیر مبتنی بر خاکریزی و دو نیم سازی دریاچه ارومیه بوده که بدون ارزیابی دقیق زیست محیطی اجرا شده است.

دولت روحانی مصمم است تا پایان دولت کارنامه موفق از احیای دریاچه ارومیه به مردم منطقه تقدیم کند و همواره خاطره خوبی از خود برای مردم آذربایجان بر جای بگذارد. کمترین میزان آب دریاچه ارومیه در سال ۱۳۹۳ یعنی یک سال قبل از آغاز کار عملی ستاد احیای دریاچه ارومیه با ۵۰۰ میلیون مترمکعب آب به ثبت رسید که با نگاه بلند دولت

تدبیر و امید هم اکنون میزان آب این دریاچه به بیش از چهار میلیارد مترمکعب رسیده که نزدیک به هشت برابر افزایش داشته است. با وجود این افزایش نسبی تراز، نمودار تغییرات ۳۰ ساله دریاچه ارومیه بر پایه داده های ماهواره ای نشان می دهد که این دریاچه هنوز با روزهای خوب خود فاصله زیادی دارد و افزایش بارش ها و استفاده بهینه از منابع آبی بر اساس سیاست های ستاد احیای دریاچه ارومیه می تواند ضمن ادامه روند افزایش تراز آب این دریاچه، به احیای کامل آن بینجامد.

قبل از تشکیل ستاد احیای دریاچه ارومیه تراز این حوزه آبی بسته سالانه به طور متوسط ۴۰ سانتی متر کاهش می یافت اما در سایه اقدامات دولت تدبیر و امید، روند خشک شدن آن متوقف شد.

هرچند تراز یک هزار و ۲۷۴ متر به عنوان ارتفاع اکولوژیک دریاچه ارومیه اعلام شده ولی این دریاچه در تراز یک هزار و ۲۷۲ متر هم شرایط مطلوب خواهد داشت و بیش از ۹۵ درصد کانون های ریزگرد آن رفع خواهد شد.

دریاچه ارومیه در قالب طرح های ستاد احیا قرار است ظرف مدت ۱۰ سال / از ۱۳۹۴/ به تراز اکولوژیک خود برسد که حدود یک ونیم تا ۲ سال از برنامه عقب است؛ این دریاچه از اواسط دهه ۱۳۸۰ شروع به خشک شدن کرد و بنا بر آمار بین المللی تا سال ۲۰۱۵ میلادی حدود ۸۰ درصد از مساحت آن خشک شد. / اپرنا